

yavuz korkmaz

sosyobüs durağı

Sosyal Bilgiler-İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük
Ders Notları

DEMOKRASİNİN SERÜVENİ

#sosyobüsdurağı #yavuzkorkmaz

7. Sınıf

Demokrasi

Yönetme yetkisinin halkın elinde olduğu yönetim biçimidir. Halkın kendi kendini yönetmesi olarak tanımlanır.

Demokrasi kelimesi halk anlamına gelen "demos" ile güç, kudret, yönetim anlamına gelen "kratos" kelimelerinin birleşmesiyle meydana gelmiştir.

Demokrasi ilk olarak M.Ö. 6. ve 4. yüzyıllarda Eski Yunan medeniyetinin şehir devletlerinden Atina'da uygulanmıştır. Burada halk mecliste toplanır ve ülke yönetimine katılırdı.

Roma İmparatorluğu'nda halk ile soylular arasında yapılan savaşlardan sonra devlet ile halkın ilişkileri ve halkın görev ve sorumluluklarının yazıldığı "On İki Levha Kanunları" dikilmiştir.

610 yılında İslamiyet'in ortaya çıkması ile yaşama hakkı, insanlar arasında eşitlik gibi demokrasi değerleri güçlendi. Irk ve sınıf ayrımı gibi demokrasiye aykırı davranışlar reddedildi.

İngiltere'de 1215'te imzalanan "Magna Carta" ile kralın yetkileri kısıtlanmış ve ~~halka~~ bazı hak ve özgürlükler verilmiştir.

1789'da Fransız İhtilali ile halk krala isyan etmiş ve eşitlik, özgürlük, insan hakları, adalet gibi ilkeler dünyaya yayılmıştır.

1948'de Birleşmiş Milletler tarafından "İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi" yayınlanarak insanların hak ve özgürlükleri koruma altına alınmıştır. "Tüm insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar.

Yavuz KORKMAZ

Kanun-i Esasi

Osmanlı Devleti'nin ilk anayasasıdır.

DEMOKRASİNİN SERÜVENİ

#sosyobüsdurağı #yavuzkorkmaz

7. Sınıf

2

Meşrutiyet

Hükümdarın ve halkın seçtiği meclisin ülkeyi yönettiği ikili yönetim biçimidir.

Türklerde Demokratik Uygulamalar

KURULTAY

İlk Türk devletlerinde devlet işlerinin görüşüldüğü meclis olan Kurultay'a katılanlar görüşlerini dile getirirdi.

DIVAN - DIVAN-I HÜMAYUN

İslamiyetin kabulü ile birlikte Kurultay'ın yerini Divan almıştır. Divan'da belirli günlerde halkın şikayetleri de dinleniyor ve sorunların çözümü ile ilgili kararlar alınıyordu. Osmanlı'da da divan Divan-ı Hümayun olarak adlandırılmıştır.

SENED-i İTTİFAK

1808

Osmanlı padişahı II. Mahmut, ayanlarla Sened-i İttifak'ı imzalamıştır. Padişahın yetkileri ilk kez sınırlandırılmıştır.

TANZİMAT FERMANI

1839

Osmanlı'da bu ferman ile halka can, mal, mülkiyet hakkı tanınmış ve kanunların üstünlüğü ilkesi benimsenmiştir.

İSLAHAT FERMANI

1856

Osmanlı'da ilen edilen bu ferman ile din farkı gözetmeksizin herkes eşit kabul edilmiştir. Gayrimüslimlere bazı haklar verilmiştir.

I. ve II. MEŞRUTİYET

1876 - 1908

Türk tarihindeki ilk anayasa olan Kanun-i Esasi ile Meşrutiyet (ikili yönetim) sistemine geçilmiştir. Halk, seçme ve seçilme hakkını kullanmıştır.

TBMM'nin AÇILMASI

23 NİSAN 1920

Halkın seçtiği milletvekillerinden oluşan Türkiye Büyük Millet Meclisi açılmıştır. 1934 yılında kadınlara da seçme-seçilme hakkı verilmiştir.

Yavuz KORKMAZ

Demokrasi

Yönetme gücünün millete ait olduğu yönetim şeklidir. Halkın kendi kendini yönetmesi olarak tanımlanır.

Katılım

- ▶ Halkın, yönetimin aldığı kararları etkilemesi ve ülke yönetimine katılmasıdır.

Göğülcülük

- ▶ Farklı görüş ve düşüncelere saygı duyulmasıdır. Farklı fikirlerin yönetime yansması ve birden fazla partinin olmasıdır.

Eşitlik

- ▶ Tüm vatandaşların aynı haklara sahip olması ve kanun önünde eşit olmasıdır.

DEMOKRASİNİN TEMEL İLKELERİ

Hukukun Üstünlüğü

- ▶ İnsanların hakları hukuka uygun olarak korunur. Yaşanılan problemler hukuk yoluyla çözüme kavuşturulur.

Milli Egemenlik

- ▶ Egemenliğin yani yönetim yetkisinin millete olmasıdır. Millet bu yetkisini seçimlerle kullanır.

Özgürlük

- ▶ İnsanların baskı altında kalmadan kendi iradesiyle karar vermesidir.